

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: Maria Laarman

Titel: Jansje

Druk: 1

48 blz.

De elfjarige Jansje, de oudste der twee dochttertjes van juffrouw Keppel, is in 't eerste hoofdstuk een eigennuttig meisje, dat slechts denkt om eigen genoegen en niets voor anderen over heeft, zelfs niet voor haar moeder. Door schade en schande leert zij deze ondeugd af en op de laatste bladzijde is zij voor haar nu ziekelijke moeder een flinke, behulpzame dochter geworden, die geleerd heeft, »dat het ware geluk niet bestaat in het volgen van eigen wil en lust, maar in het doen van den wil des Heeren« (blz. 48). Deze aanhaling geeft de strekking van het boekje weer. Er zijn wel aardige trekjes in; o. a. Jansjes antwoord op tantes vraag, »wat wel het grootste plezier is« (blz. 10) en kleine Bartjes verontwaardiging, als haar vader, die »vreemde man met z'n zwarten baard en bruin gezicht« (blz. 43), dien zij in twee jaar niet gezien heeft, zoo maar in moeders kastje komt, zijn natuurlijk-kinderlijk geteekend. Moeders optreden is niet altijd even tactisch, als zij Jansje op één of andere wijze teleurstelt; zij schijnt wat kort aangebonden: zie bijv. blz. 11 en ook blz. 25, waar Jansje, die natuurlijk teleurgesteld is, wijl ze om 't weer niet kan uitgaan, nu op onvriendelijke manier gezegd wordt, dat zij aan 't zuring stroopen kan gaan, een werkje, dat zij blijkbaar niet prettig vindt. De lezer heeft wel eens neiging, moeders korthed als verzachtende omstandigheid aan te merken, wat zeker niet de bedoeling is van de schrijfster. De stijl is hier en daar wat slordig. Zie bv. op blz. 7, regel 10 v.o. : »Maar nu zij gehoord had hoe juffrouw Lieze er over dacht, nu zag zij in «; blz. 28, regel 6 v.o.: »aanklevende krenten«; regel 15 v.o. is de logica van het woordje »dus« niet duidelijk: Dirk had verkeerd gedaan, door krenten te willen snoepen; dat hij de kastijding als rechtmatige straf aannam, had alzoo met zijn edelmoedigheid niets te maken; de uitdrukking »ook op andere wijze« op denzelfden regel, kon beter vervangen worden door »ook in ander opzicht. « Ernstiger echter is ons bezwaar tegen het platte van vele uitdrukkingen. Dat de vrouw uit het steegje (blz. 31) spreekt, zooals ze spreekt, is te begrijpen en typeert ook, maar dit kan niet gelden voor uitdrukkingen als op blz. 4, regel 11; blz. 25, regel 1 v.o. ; blz. 29, regel 9. In een boekje voor kinderen vinden wij het herhaalde gebruik van woorden als: nou, niks, werkje (blz. 25), me andere jurk (blz. 25) bedenkelijk. Ook zonder deze vormen kan de losse kindertoon wel getroffen worden. Wij meenen, dat het gebruik van slordige taalvormen niet aan te bevelen is. Met boekje is geschikt voor meisjes van 10 à 12 jaar. Op blz. 30 en 31 lezen wij, dat Jansje onder haar fiets komt te liggen. Op het plaatje tegenover den titel is dat anders; bovendien lijkt het haast onmogelijk, dat zij in de daar aangegeven houding kon terecht komen.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekering : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1913
